

Pouke i poruke, od rođenja do smrti (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subejti

17. redžeb 1446. godine po Hidžri / 17. januar 2025.

Beskrajna hvala i zahvala pripadaju Allahu, Čija su dobra nepresušna, i pohvale Njemu se ne mogu izbrojati. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema sudruga, Koji je uzdigao nebesa bez stubova. Svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, koga je Allah poslao kao uputu i milost, koji je bio svjetiljka koja vodi pravim putem. Neka su milost, blagoslov i mir na njega, na njegovu porodicu, njegove ashabe, i sve one koji slijede njegov put.

Preporučujem sebi i vama bogobojaznost, koju je Allah učinio putem spasa, opskrdom za vjernike i uzdigao njome pobožne do stepena bogobojaznih.

Uzvišeni Allah kaže: "Allah je taj koji vas nejakim stvara, i onda vam, poslije nejakosti, snagu daje, a poslije snage iznemoglost i sijede vlasi; On stvara što hoće, On sve zna i sve može." (Er-Rum, 54)

Ajet koji u nekoliko upečatljivih riječi sažima životni put, s dubokim značenjem, i oslikava faze stvaranja čovjeka, počinje s nejakošću djetinjstva, uzdiže se snagom mladosti, a zatim se vraća na stepen slabosti i iznemoglosti, koju krasi sijeda kosa. Ajet budi razum, kako bi shvatio ljudsku nemoć, i dodiruje srca, kako bi pokazao njegovu stalnu potrebu za Gospodarom. To je poziv na razmišljanje o fazama stvaranja, izmjeni stanja između snage i slabosti, i apsolutnoj moći Allaha Koji mudro i precizno upravlja tim putem. Sve je u Njegovim rukama, od Njega sve počinje i Njemu se sve vraća.

Djetinjstvo je prva stranica u knjizi života, počinje čistom nevinošću i slabošću koju prati Allahova blagost i milost. Malo dijete, koje nema nikakvu moć nad svojim postupcima – Allah je stavio ljubav i nježnost u srca onih oko njega i okružio ga

rukama koje ga paze i ublažavaju njegovu slabost. Impresivna scena koja pokazuje veličanstvenost božanskog upravljanja, kako Allah čuva ovo slabo dijete i daje mu pomoć odakle i ne zna. Čovjek je izašao iz tame majčine utrobe bez znanja i moći, u potpunoj nemoći i apsolutnom neznanju. Zatim mu je Allah otvorio vrata znanja, dao mu sluh, vid i srce, da uči i stječe znanje. Sve što je čovjek stekao, od znanja ili snage, dar je od Allaha i Njegova velikodušna milost. Uzvišeni Allah kaže: "Allah vas iz trbuha majki vaših izvodi, vi ništa ne znate, i daje vam sluh i vid i razum da biste bili zahvalni." (En-Nahl, 78)

Ova istina usađuje u srca bonton pobožnosti – robovanja Allahu i istinske poniznosti, da čovjek ne bude arogantan zbog svog znanja, niti da se ponosi svojom snagom. Svaki atom njegove snage i svaki pokret u njegovom tijelu milost je koja zahtijeva stalnu zahvalnost i potpunu pokornost. Rob, bez obzira na svoj status, uvijek treba svoga Gospodara i ovisan je o Njegovoj milosti u svakom trenutku. Sav njegov život je dar od Allaha, Koji zaslužuje zahvalu u svakom trenutku. Kako je Allah bogat, a rob siromašan pred Njim!

Uzvišeni Allah kaže: "... i onda vam, poslije nejakosti, snagu daje." (Er-Rum, 54)

Mladost je vrhunac snage i puls života, plamen uspjeha koji osvjetljava put budućnosti. To je doba u kojem cvjetaju potencijali, otvaraju se vrata snova i crtaju putokazi slave. Mladost je kapital neprocjenjive vrijednosti, i polje rada i postignuća. U ovoj fazi ispisuju se najveće priče o borbi i grade najčvršće zgrade civilizacije. Nijedna zemlja ne može opstati, niti narod napredovati bez mladeži, koja će taj teret iznijeti na svojim plećima i visokim težnjama.

Bez sumnje, snaga mladosti cvjeta kad je natkriljuje sjena vjere, uzdiže se kad se hrani izvorima vrijednosti i morala, i pokazuje se na nebu slave kad se koristi u službi zemlje i ljudi. Onaj ko je protraćio svoju mladost, protraćio je cijeli život, jer je ona prolazan trenutak u cjelokupnom vremenu života. Onaj ko je uloži u dobro i korisno, ostavlja trajan trag i ubire zrele plodove na ovom i onom svijetu.

Ne smijemo zaboraviti da snaga mladosti može postati prokletstvo umjesto blagoslova, i sredstvo za destrukciju umjesto za izgradnju, ako se napusti put Milostivog, odbaci moral islama i slijede šejtanove stope.

“Allah je taj koji vas nejakim stvara, i onda vam, poslije nejakosti, snagu daje.” (Er-Rum, 54)

Snaga nije samo u tijelu, već je to mješavina snažnog duha, visokih ambicija i nepokolebljive volje. Koliko je samo snažnih tijela koja nose slabe ambicije i tromu volju, pa ne postižu ništa, i njihov rad ne donosi plodove. Gube svoju mladost i postaju teret onima oko sebe, nesposobni izgraditi sebe i svoju budućnost.

Istinska snaga proizlazi iz vjerničkog duha, potaknuta je pokornošću, ojačana istigfarom – traženjem oprosta i donosi plodove kroz dobra djela. To je snaga koja je povezana sa svojim Gospodarom, pa joj Allah daje više čvrstine i odlučnosti. Uzvišeni Allah, jezikom Svoga poslanika Huda, alejhis-selam, kaže: “O narode moj, ja ne tražim od vas nagrade za ovo; mene će nagraditi Onaj Koji me je stvorio! Zašto se ne opametite?” (Hud, 52)

Uzvišeni Allah kaže: “... a poslije snage iznemoglost i sijede vlasi.” (Er-Rum, 54)

I tako, u skladu s Allahovom mudrošću, prolazi život. Počinje s djetinjском slabošću, zatim dolazi do snage mladosti, koja doseže starost, kad tijela slabe, snage nestaje, kosa sijedi, kosti propadaju i susret s Allahom se približava. Kad kosa posijedi, s očiju padne dunjalučka koprena i otkriva njegovu prolaznu stvarnost. Čovjek tada shvata da su godine prošle kao trenuci, i da je život bio samo prolazan san. Šapće u svom srcu: “Ah, da moj narod zna da je ovaj svijet prolazno prebivalište, i da niko u njemu ne ostaje zauvijek.”

Sijeda kosa je tiha poruka, koja podsjeća na povratak Allahu, kako bi povratak Njemu postao glavna preokupacija srca. Pokajanje postaje prioritet, samoprijekor stalna praksa, a blizina Allahu najveći cilj. To je posljednja životna prilika, da se popravi ono što je ostalo i da se pripremi za Gospodara Zemlje i neba.

Vrijedi napomenuti da sijeda kosa ne znači predaju slabosti, niti povlačenje iz života, već početak nove faze, u kojoj se mudrost rasplamsava, a iskustvo i zrelost postaju bogatiji.

U ovoj fazi, starac postaje svjetionik koji osvjetljava put uspjeha za mlade, postavlja temelje života za generacije, nadahnjuje ambiciozne i potiče visok moral s duhom punim nade. Rad, sa sijedom kosom, ne prestaje, a doprinos zajednici se ne prekida sve dok u srcu "kuca" vjera i odlučnost se obnavlja čvrstim ubjeđenjem. Ovo je velika lekcija koju smo naučili od poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, koji je rekao: "Ako Sudnji dan nastupi, a u ruci nekoga od vas bude sadnica, neka je posadi."

Granice vremena djetinjstva i snage, mladosti, zatim slabosti i sijede kose, prosječan su životni vijek čovjeka, kao što je rekao Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Životni vijek moje zajednice je između šezdeset i sedamdeset godina, a rijetki su oni koji pređu taj period."

Na vagi vremena život je kratko putovanje, koje podsjeća na neizbježan kraj, i da se on približava sa svakim trenutkom koji prolazi. Ovaj govor je poziv na ravnotežu između potreba dunjaluka i rada za ahiret, te podsticaj da se iskoristi svaki trenutak života, jer je život ograničen, a prilika se ne vraća. Životi se ne mjere brojem godina, već po onome što ostave kao trajan trag i dobra djela.

Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Najbolji ljudi su oni koji dugo žive i čine dobra djela, a najgori su oni koji dugo žive i čine loša djela." (Tirmizi)

O vjernici, donosite salavat na Poslanika pravog puta, jer vam je to Allah naredio u Svojoj Knjizi rekavši: "Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

